

■ професія

Цілителька душі

Сьогодні у будь-якому відомстві важко уявити повноцінну роботу з персоналом без участі фахового психолога. Всі чудово розуміють, наскільки важливою у нинішній час є професія «цілителя душі» і якою неоціненною може виявитися його допомога. Проте так було не завжди...

5
стор.

■ здоров'я

Коли хвилини стають платиновими

З початком військових дій на Донбасі перед українським військом гостро постало питання удосконалення системи тактичної медицини. Причина очевидна: майже третина поранених у гібридній війні загинула.

6
стор.

■ на кордонах закордону

Свої серед чужих

Іноді трапляється так, що всередині території країни розташований шматок чужої землі. Це – анклав. Для «держави-матері» її частина, з якою немає сухопутного сполучення, називається ексклавом. Про складнощі, що виникають у таких ситуаціях, читайте у нашому номері.

7
стор.

Прикордонник України

№ 19 (5513)
20 ТРАВНЯ 2016 РОКУ

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Перші рекрути

4
стор.

■ кордон за тиждень

Державний кордон України перетнуло **1,663 млн** осіб та **395 тис.** транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **93** особи, зокрема, **11** незаконних мігрантів

Вилучено **11** одиниць зброї та **904** боєприпаси

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон, на **1,746 млн** гривень

■ коротко про головне

Більше не побратими

Київ в односторонньому порядку розірвав усі раніше підписані договори про побратимство, партнерство і співпрацю з Москвою. Лист про це уряду Російської Федерації надіслав заступник Київського міського голови Володимир Прокопів. «Ніколи не думав, що колись доведеться підписувати такі листи», – зазначив він на своїй сторінці у соцмережі. Причиною прийняття рішення стала військова агресія РФ проти України, анексія АР Крим та окупація частини території Донецької і Луганської областей.

Олена ТАЩИЛНА

«Бориспіль» змінить назву?

Комітет Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту і туризму ініціював початок громадських обговорень щодо перейменування державного підприємства «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» з ініціативи вітчизняних діячів культури. З цією метою, згідно з законодавством, пропонується Міністерству інфраструктури організувати відповідну роботу серед громадськості і, як результат, перейменувати аеропорт або присвоїти йому назву фізичної особи. Серед варіантів, які користуються популярністю, пропонується присвоїти головним повітряним воротам України ім'я Казимира Малевича, Павла Чубинського або Тараса Шевченка.

Василь ДРОЗДОВ

Зачистка від «телесміття»

Верховна Рада України прийняла законопроект, яким змінила статтю 28 Закону «Про телебачення та радіомовлення». У новій редакції закон визначає передачі та програми українського та європейського виробництва. Віднині законом встановлюється, що ліцензіати (крім супутникового мовлення) у проміжках часу між 07:00 і 23:00 повинні дотримуватися таких пропорцій між українськими та іноземними передачами:

– передачі європейського виробництва, а також США і Канади мають становити не менше 70% загального тижневого обсягу мовлення, в тому числі не менше 50% загального тижневого обсягу мовлення – передачі українського виробництва;

– у радіопрограмах музичні твори українських авторів і виконавців повинні становити не менше 50% загального щотижневого обсягу мовлення.

Якщо передачу створено на замовлення або за участю однієї чи декількох юридичних осіб-резидентів Росії, така програма не може вважатися програмою європейського або українського виробництва.

Марина КОВАЛЬЧУК

■ на державному рівні

Жителям зони АТО – повноцінну освіту

Президент України Петро Порошенко підписав Закон, що забезпечує доступність якісної освіти для дітей, котрі мешкають на територіях Луганської та Донецької областей.

Ірина МАСТЕЛЬ

Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права на здобуття освіти осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції» також регламентує порядок

надання підтримки переміщеним з тимчасово окупованої території вищим навчальним закладам.

Документ спрямований на створення державою додаткових можливостей щодо

прийому на навчання до вищих навчальних закладів, проходження державної підсумкової атестації та отримання документа державного зразка про повну загальну середню освіту для осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення). Зазначені особи матимуть змогу вступати до вищих навчальних закладів, евакуйованих із зони проведення АТО та тимчасово окупованої території, а також вишів, розташованих на території Луганської та Донецької областей, де здійснюють свої повноваження обласні військово-цивільні адміністрації, за умови складання лише вступних іспитів на конкурсній основі.

■ нововведення

Псевдовиплатам – «зась»!

Ощадбанк у взаємодії з Пенсійним фондом України завершує процес переведення пенсіонерів-переселенців на обслуговування в державний банк. Ця робота розпочата у жовтні минулого року, коли було виявлено численні факти фіктивного оформлення пенсій псевдопереселенцями.

Сергій ПОЛЩУК

За словами віце-прем'єра-міністра Павла Розенка за останні півроку проведено копінку роботу і наразі він сподівається, що нова система запрацює з 1 червня. Починаючи з цього дня, вимушені переселенці отримуватимуть платіжні картки, виготовлені державним Ощадним банком, які одночасно будуть

пенсійним посвідченням. Таким чином вдасться уникнути махінацій, пов'язаних із отриманням виплат чужими особами. «Фактично це буде пенсійне посвідчення громадянина України і стане ще одним способом фізичної верифікації пенсій, оскільки громадянам необхідно буде прийти за такими картками», – додав Петро Розенко, коментуючи нововведення.

За словами віце-прем'єра, в червні-липні картки видадуть переселенцям, які обслуго-

вуються в Ощадбанку, а тим, які оформлятимуть пенсію вперше, їх видаватимуть відразу. З часом ця практика може поширитися на всіх пенсіонерів країни.

■ боротьба з корупцією

«Чисті руки» прикордонників

Державна прикордонна служба України активно продовжує комплекс заходів з протидії корупції та зловживанням персоналу. Ця робота направлена на цілковите знищення корупційних схем.

Андрій ДЕМЧЕНКО

Саме з цією метою у відомстві розроблено відповідну програму і сплановано заходи, до яких залучаються міжнародні інституції та громадські організації. Так, у пунктах пропуску постійно проводяться опитування подорожуючих з питань якості прикордонного контролю та з метою виявлення можливих зловживань. До речі, аби уникнути упереджених оцінок і отримати об'єктивну інформацію це доручено з'ясувати іноземним спеціалістам.

Вже нинішнього року організовано кілька інформаційних кампаній, спрямованих на те, щоб громадяни, які перетинають кордон, розуміли свою відповідальність та не провокували прикордонників на корупційні дії. У результаті: якщо минулого року зафіксовано 275 спроб дачі хабара співробітникам Служби, то за 4 місяці 2016 року – майже 150. Крім того, з метою викоринення корупційних схем передбачено низку заходів, серед яких – раптові перевірки у пунктах пропуску, повна заміна складу змін прикордонних нарядів, активізація взаємодії з іншими правоохоронними органами тощо. Лише цього року викрито 26 вчинків, що містять ознаки корупції. З відомства за негативними статтями звільнено 337 осіб, у тому числі 248 – за службовою невідповідністю, 13 – із позбавленням військового звання, а 240 осіб притягнуто до адміністративної відповідальності.

Антикорупційна програма вже дає перші результати. Так, співробітниками підрозділів внутрішньої та власної безпеки відомства спільно з представниками УСБУ у Чернігівській області та військової прокуратури Чернігівського гарнізону викрито двох прикордонників, причетних до отримання неправомірної вигоди. Затримали військово-службовців в одному з гаражних кооперативів у Чернігові під час передачі коштів в сумі 30 тисяч гривень. Крім того, у ході обшуку помешкання одного з хабарників правоохоронці виявили 30 тисяч гривень, 45 тисяч рублів РФ та більше тисячі доларів США. Правоохоронці з'ясували, що військово-службовці встановили для підлеглих, які заступали в прикордонні наряди, обов'язкову щоденну плату. Для цього вони мали вимагати кошти у громадян за безперешкодний перетин кордону.

Також прикордонники зафіксували ще три випадки намагання втягнути своїх колег у протиправну діяльність. Так, на лінії розмежування громадянин України намагався підкупити персонал у КПВВ «Зайцеве», запропонувавши тисячу російських рублів за допомогу в переміщенні через лінію розмежування дизель-генератора. А в пункті пропуску «Ужгород» наш співвітчизник запропонував 50 євро за пропуск громадянина Словаччини, який надав просрочений паспорт. Також спокусити охоронців кордону на адмінмежі з Кримом намагалася українка, запропонувавши у контрольному пункті «Каланчак» 100 доларів США за пропуск її дитини за документами, термін дії яких закінчився. Щодо всіх випадків проводиться слідство.

Держприкордонслужба наголошує, що курс на очищення від корупції є незмінним, а кожен порушник відповідатиме згідно з чинним законодавством.

■ офіційно

Шедеври повернено!

Минулого тижня українські прикордонники розшукали 17 викрадених з музею у Вероні картин художників епохи Відродження. Помічник Голови Держприкордонслужби – пресекретар полковник Олег Слободян під час брифінгу розкрив подробиці викриття сховку та операції «Кордон – 2016». Правоохоронці виявили полотна на острові Турунчук, що на Одещині. Також на заході був присутній Посол Італії в Україні Фабріціо Романо, який подякував прикордонникам і Петру Порошенку за бездоганно проведену операцію.

Сергій ЯКИМЕЦЬ

Оперативні заходи проводилися спільно з колегами з Молдови, оскільки до злочину, крім росіян та українки, були причетні громадяни цієї країни. Як з'ясувалося пізніше, зловмисники планували вже незабаром переправити шедеври до невизнаного Придністров'я.

До пошуку полотен було залучено мінімум співробітників, аби не допустити витік інформації, а хід операції контролював Президент України.

– 17 знайдених картин належать італійським митцям VI – VII століть. Зокрема, «Портрет хлопчика з дитячим малюнком» Джованні

Франческо Карото, «Святе сімейство» Андреа Мантені, яка датується 1495 роком, «Дама з лікнідами» Пітера Пауля Рубенса. А полотно Антоніо ді Пуччіо Пізанелло «Мадонна з куріпкою» є візитівкою веронського музею. Кожне з полотен оцінюється у мільйони євро. Їх втрата стала трагедією для усіх поціновувачів мистецтва, – підкреслив Олег Слободян.

ФСБ Російської Федерації взяла крадіїв під свій контроль та планувала власну операцію з вивезення картин до Придністров'я, а потім до Росії, щоб дискредитувати українських правоохоронців.

■ до Дня Європи

І зацікавити, і себе показати

На День Європи до Вінниці з'їхалося чимало гостей з країн Євросоюзу та міст області. Свято присмодно вражало своєю різноманітністю: танці, спів, витвори майстрів народного мистецтва тощо. Презентували свою службу і прикордонники.

Людмила КАТЕРИНИЧ

Поруч з майданчиком, де розмістилися «зелені кашкети», велелюддя: на представників Могилів-Подільського загону тут наче чекали. Численні бажаючі вишикувалися у

чергу, щоб доторкнутися та оцінити сучасні прикордонні девайси. Найбільшу цікавість викликали електронно-оптичні прилади. Сотні очей прагнули зазирнути в окуляри тепловізорів, біноклів і приладів нічного бачення. Також вінничан і гостей міста цікавила техніка зв'язку, прикордонного контролю, автомобілі, а бажаючих сфотографуватися на квадроциклі, мабуть, було найбільше!

Гості свята жваво цікавилися правилами перетину державного кордону, історією та сьогоденням Держприкордонслужби. Виставку відвідали й представники консульств Польщі, Австрії, Грузії та Молдови. Про діяльність і завдання Могилів-Подільського прикордонного загону високоповажним гостям розповів командир загону – полковник Юрій Василик.

■ гарячі будні

«ZOR» поміняє прапор

Днями в одеському Апеляційному суді винесено остаточне рішення про конфіскацію на користь держави турецької рибпромислової шхуни «ZOR» та близько 15 км сіток, як знаряддя лову. Шхуна назавжди залишається в Україні, а її капітану ще й доведеться відшкодувати витрати у розмірі 455 тисяч гривень. Нагадаємо, що в березні нинішнього року морські прикордонники Одеського загону у виключній (морській) економічній зоні України за підозрою у незаконній риболовлі виявили і затримали турецький «ZOR», який перебував у районі зосередження камбали-калкан, що йшла на нерест з потеплінням водних мас.

Сергій ЯКИМЕЦЬ

Ласуни попалися

Луганські прикордонники відділу «Мілове» затримали трьох українців, котрі на «ВАЗ» намагалися переправити через рубіж 23 поліетиленових мішки з медом загальною вагою 1 тонна. Крім того, згодом у ході подальшої реалізації оперативної інформації також виявлено і затримано п'ятьох громадян Росії, котрі, як стало відомо, були співниками наших співвітчизників і перетнули кордон на в'їзд в Україну для того, аби перетягнути контрабандний мед до Росії.

Людмила ТКАЧЕНКО

■ конкурс

Краса у всіх своїх проявах

Максим СОРОКА

Незвичний конкурс «Краса при надії», де змагалися майбутні мами, пройшов у Херсоні. Його мета – допомогти сучасній вагітній жінці відволіктися від хвилювання й підготуватися до материнства.

Жінки-військовослужбовці прикордонного відомства теж не залишилися осторонь цього заходу. Сержант Іванна Шустова – старший технік відділу кадрів – також вирішила взяти участь у незвичному змаганні.

Організатори допомогли Іванні та іншим майбутнім мамам налаштуватися на позитивні емоції, провівши цікаві заходи. Також учасниці конкурсу спільно з Херсонським навчальним закладом для дітей з вадами слуху влаштували благодійний ярмарок. Усі зароблені гроші передано дітям з особливими потребами.

На сам же конкурс кожна з учасниць підготувала фото-візитку і дефіле у різних вбраннях. Зрештою Іванна Шустова здобула титул «Міс глядацьких симпатій 2016».

Запчастини на мільйон

Спільно зі співробітниками Служби безпеки України львівські прикордонники під час огляду мікроавтобуса «Мерседес» виявили виробу військового призначення. Громадянин України, зокрема, намагався провезти через кордон блоки, датчики, стулки тощо до винищувача Мі-29, міжнародна передача яких підлягає експертному контролю. За даним фактом розпочато кримінальне провадження. Виявлені предмети вилучено. Орієнтовна вартість запчастин складає близько одного мільйона гривень.

Ярослава МЕЛЬНИК

Конопляний садівник

Чернігівські прикордонники спільно зі співробітниками Щорської прокуратури та Національної поліції провели санкціонований обшук у помешканні одного із жителів міста Щорс. У результаті правоохоронці виявили п'ять пакунків з порошком білого кольору вагою близько 100 грамів (за попередньою оцінкою – амфітамін), 150 грамів рослинної речовини (попередньо – марихуана), розфасованої в пакунки, а також сім гральних автоматів. Крім того, на подвір'ї помешкання виявлено 18 кущів коноплі. Всі виявлені речовини докази вилучено для проведення експертизи. Триває слідство.

Андрій ДЕМЧЕНКО

■ **призов-2016**

Днями в обласному збірному військкоматі Хмельницького представники Держприкордонслужби України зустріли перший набір строковиків, котрі вже за місяць поповнять підрозділи охорони рубежу.

Валентина ЛАЗАРЧУК,
фото Вадима ВОЛЬСВА

Для перших 25 юнаків, яким випала честь проходити строкову службу в лавах «зелених кашкетів», день починався хвилююче. 21-річний хмельничанин Дмитро про вартових рубежу дещо знає, адже неодноразово проїжджав повз прикордонну альма-матер, із захопленням спостерігаючи за відмінною стрийовою виправкою курсантів закладу. Звісно, про будні стражів кордону хлопець має лише приблизне уявлення, проте з нетерпінням чекає нагоди із головою зануритися в перипетії, що відбуваються на державному рубежі. Здобувши ступінь бакалавра, він впевнений, що готовий до всіх можливих випробувань, як фізично, так і морально.

У військкоматі хмельничани (багато призовників прибуло з різних населених пунктів області) провели хто ніч, а хто й – декілька. Тож до військової обстановки, запевняють, почали звикати одразу, дехто встиг навіть заступити в наряд. Рідні та друзі вже не стали проводити хлопців, бо попрощалися напередодні.

Новобранці не приховували відвертого здивування, коли їх привезли до Національної академії Держприкордонслужби. Після дев'ятирічної перерви відомство вирішило зустріти своїх перших призовників так, аби ті запам'ятали цей день і відчули, що прикордонники покладають на них великі сподівання. Тож біля центрального входу прикордонної альма-матер

товку молодого поповнення. Вишикувавшись у свій перший стрій, строковики спостерігали підняття Державного Прапора та прапора Державної прикордонної служби і, поклавши руку на серце, разом із присутніми виконали Державний Гімн.

– 2007 року Служба востаннє набирала строковиків, але торік було ухвалено рішення перейти на змішаний принцип укомплекту-

В основному строковики можуть проходитимуть службу за територіальним принципом. Однак це буде можливо за умови позитивної характеристики та недопущення порушень дисципліни.

на прибуття юнаків очікували начальник управління професійної підготовки персоналу Департаменту персоналу Адміністрації ДПСУ генерал-майор Артур Король, перший заступник ректора Національної академії полковник Віталій Веретільник та офіцери, відповідальні за подальшу підго-

вання. Це тимчасовий крок, пов'язаний із низкою завдань, у тому числі й у зоні АТО. Водночас хочу запевнити, що жоден військовослужбовець строкової служби не потрапить до зони бойових дій, – звертаючись до призовників зазначив генерал-майор Артур Король.

■ **молоде поповнення**

Галицькі новобранці

До управління Львівського прикордонного загону прибули перші 10 військовослужбовців строкової служби з обласного призовного пункту.

Ярослава МЕЛЬНИК

Керівництво загону подбало про гідний прийом. Для новобранців провели екскурсію загonom та познайомили із побутом львівських прикордонників.

– Відновлення призову пов'язане з масовою демобілізацією, що пройшла в

квітні 2016 року, а також тими завданнями, які в цей складний час ставляться перед прикордонним відомством, – звертаючись до юнаків, зазначив начальник штабу прикордонного загону полковник Олександр Чорний.

Перші 10 призовників із Львівської області вже відправилися на навчання до Ізмайльського навчально-тренувального загону Морської охорони, де вони мають освоїти ази прикордонної служби. Звісно, часу не надто багато, однак самі вартові рубежі запевняють, що основний досвід та навички вояки строкової служби здобуватимуть уже безпосередньо в підрозділах, де за ними також будуть закріплені офіцери-куратори.

Перші рекрути

У своєму напутньому слові він порівняв державний кордон із фільтром, що має захищати Україну від різноманітних негативних явищ – контрабанди, нелегальної міграції, терористичних угруповань тощо. При цьому генерал одразу ж попередив, що робота ця не з легких, проте офіцери-наставники зроблять усе від них залежне, аби підготувати молоде поповнення до важливої та відповідальної служби.

Після благословення від духовенства урочистий прийом строковиків плавно перейшов у більш буденні справи. Зокрема, медичний огляд у академічному лазареті та проходження психологічних тестів. Згодом призовники отримали повні комплекти військового обмундирування й вирушили до лазні, де окрім водних процедур на них чекали й прикордонні перукарі. І лише згодом, у нових одностроях і зі статутними зачісками новоспечені солдати вирушили до польового навчального центру, де на практиці оволодіватимуть азами прикордонної служби.

На новоприбулих військовослужбовців буде звертатися особлива увага. Одним із основних завдань, що відомство ставить перед собою – це формування у молодих

солдатів абсолютної нетерпимості до корупційних дій. Для цього з ними проводитимуть відповідні заняття із залученням досвідчених офіцерів із підрозділів кордону.

Загалом навчання військовослужбовців строкової служби проходитимуть у чотирьох відомчих закладах, а саме: Навчальному центрі (смт Оршанець), Національній академії (м. Хмельницький), Кінологічному навчально-тренувальному загоні Морської охорони (м. Ізмаїл).

До Національної академії очікується ще три потоки строковиків. Тож на базі навчального закладу підготують близько 600 новобранців. Для солдатів розробили спеціальну програму, що складає 148 годин. Майбутніх бійців навчатимуть тактики прикордонної служби, військової та фізичної підготовки, особистої безпеки тощо.

Варто зазначити, що в основному строковики проходитимуть службу за територіальним принципом. Однак це буде можливо за умови позитивної характеристики та недопущення порушень дисципліни самими військовослужбовцями.

■ професія

Цілителька душі

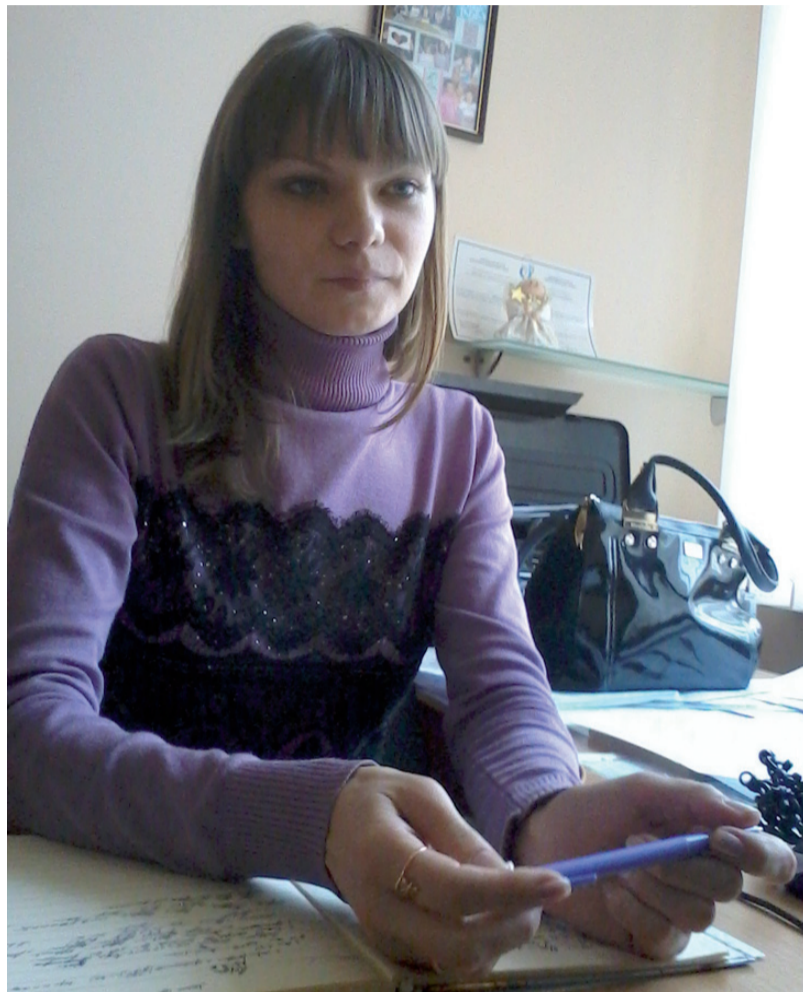
Сьогодні у будь-якому відомстві важко уваяти повноцінну роботу з персоналом без участі фахового психолога. Всі чудово розуміють, наскільки важливою у нинішній час є професія «цілителя душі» і якою неоціненною може виявитися його допомога. Проте так було не завжди.

Володимир ЧАМАРА,
Ярослава МЕЛЬНИК

Раніше функції психологів у прикордонному відомстві виконували офіцери виховних структур. Про деякі методи їхньої роботи і досі ходять легенди. Втім, звинувачувати людей, які на той час просто не могли отримати необхідних знань, мабуть, некоректно. Однак дуже швидко помилку виправили: у Службі з'явилася нова посада – психолог. Наша розповідь про одну з представниць цієї професії – психолога відділення по роботі з персоналом відділу персоналу Львівського прикордонного загону Жанну Марченко.

Жанна Василівна працює в системі психологічного відбору кандидатів на прикордонну службу. Тонкощі цієї делікатної роботи з потенційними рекрутами вона опанувала практично з нуля, адже до цього досвіду роботи у силових структурах не мала.

– Я працювала на різних посадах у установах Чернігова, – розповідає жінка. – Спочатку у Центрі реабілітації дітей та юнаків. Потім – у приватній фірмі менеджером з добору персоналу. У Львові виконувала обов'язки психолога соціальної служби в одній з райдержадміністрацій.

Робота штатного психолога у прикордонному відомстві має свою специфіку. Зокрема, фахівці постійно виїжджають на кордон – планово або раптово. У першому випадку, як правило, проводиться комплексне соціально-психологічне обстеження персоналу одного з одинадцяти відділів прикордонної служби загону або підготовка військових до виїзду у

зону АТО. Під час таких поїздок психолог проводить індивідуальну психодіагностичну бесіду з кожним бійцем та анонімно опитування щодо стилю управління начальника відділу. За його показниками, до речі, визначається рейтинг керівництва серед особового складу.

Крім цього, психолог здійснює тестування за допомогою різних методик для вивчення

емоційного та фізіологічного стану людини. Окремо перевіряє керівників, аби визначити, який тип стосунків переважає у їхньому спілкуванні з підлеглими.

Якщо це потрібно, Жанна Василівна проводить і додаткові заняття, де розповідає про шкідливий вплив алкоголю, про те, як позбавитися від алкогольної залежності, або, до прикладу, як можна розпізнати суїцидальні нахили у колег.

Виїжджаючи у відділ для підготовки особового складу до служби в зоні АТО, Жанна Марченко перевіряє бійців на психологічну стійкість і витривалість, надає практичну допомогу фахівцям по роботі з персоналом, а також проводить індивідуальні бесіди.

Звичайно, найбільше потребують спілкування ті, хто щойно повернувся із зони бойових дій. Учасникам АТО психолог пояснює, з якими проблемами вони можуть зіткнутися у мирному житті, та розповідає, куди звернутися для отримання фахової допомоги.

Трапляються й незаплановані виїзди. Це буває, зазвичай, тоді, коли надходить інформація про отримання хабара співробітником або через інші форс-мажорні обставини. У таких випадках психолог практикує анонімне анкетування людей, які перетинають кордон, і таким чином отримує неупереджену інформацію про роботу особового складу.

...Повертаючись після напруженого робочого дня додому, Жанна Марченко перевтілюється на берегиню домашнього затишку. Вона безмежно віддана своїй родині – сину Вадиму та чоловікові Олександрові – офіцерові-прикордоннику. І як будь-яка турботлива мама та дружина щиро вболіває за їхні успіхи та піклується про здоров'я.

Можливо, саме із сімейних стосунків і починається справжній психолог, адже кожен із кандидатів у члени прикордонного колективу має пройти тест на людяність та щирість у відносинах із близькими. ■

■ спортивна акція

Забіг пам'яті

Захід, присвячений ушануванню пам'яті героїв-повертеників, які загинули під час проведення антитерористичної операції на Донбасі, у Держприкордонслужбі проводився уперше.

Світлана САВЧУК,
Роман ТКАЧ

«Забіг пам'яті» став ще однією знаковою подією у житті охоронців державного рубежу, у якій взяли участь не лише військовослужбовці, а й члени їхніх сімей та місцеві жителі. Наприклад, у Сумах, у парку культури та відпочинку імені Івана Кожедуба. Тут захід відкрив начальник Сумського загону полковник Валерій Кравчук. Розповівши присутнім, які хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих, про мету спортивної акції, офіцер сам очолив цей забіг.

Після його закінчення для наймолодших учасників дійства було організовано дитячі конкурси, схвально підтримані всіма присутніми. За результатами змагань відбулося нагородження переможців і вручення подарунків.

На майбутнє сумчани планують щороку напередодні професійного свята «зелених кашкетів» проводити «Забіг пам'яті».

Військовослужбовці Донецького прикордонного загону та Маріупольського загону Морської охорони у такий же спосіб вшанували пам'ять загиблих та пропавших безвісти побратимів. До спортивного дійства, що проходило у місцевому комплексі «Портовик», долучилися як дорослі, так і їхні діти.

В останніх особливу зацікавленість викликав колективний конкурс «Країна моєї мрії». Дітлахи з радістю ділилися своїм бачен-

ням навколишнього світу, служби охоронців державного рубежу та якою в їхній уяві постає Україна майбутнього. Справжню бурю оплесків глядачів – рідних, друзів і гостей викликали естафети, в яких випробували свою фізичну міць «зелені кашкети» та юні учасники заходу. А закінчилося спортивне свято врученням грамот та відзнак найкращим.

Спортивна акція «Забіг пам'яті», що пройшла травневого суботнього дня також в інших військових частинах відомства, стала зримим підтвердженням поваги та шани нинішніх охоронців кордону та містян до пам'яті загиблих патріотів. ■

■ здоров'я

Коли хвилини стають платиновими

З початком військових дій на Донбасі перед українським військом гостро постало питання удосконалення системи тактичної медицини. Причина очевидна: майже третина поранених у гібридній війні загинула. Навіть під час Другої світової цей показник не перевищував 25 відсотків.

Андрій БАКАЙ

Звичайно, сучасна зброя має набагато більшу убивчу силу, однак і медичні технології на місці не стоять. Для порівняння: у військових місіях НАТО помирає не більше трьох відсотків поранених. Причому якщо у нас найголовніше – не дати загинути тим, кого можна врятувати, то медицина країн Альянсу успішно вирішує завдання вищого рівня. Це – порятунок тих, хто раніше вважався безнадійним. Британські медики вже сьогодні повертають до життя 25 відсотків таких людей. Звичайно, цьому сприяє високотехнологічна медична допомога кращих клінік, а також ретельно розроблена схема евакуації постраждалих, яка дозволяє розпочати надання спеціалізованої лікарської допомоги не пізніше ніж за годину після поранення.

Відсутність у військовослужбовців навичок само- та взаємодопомоги і нерозвинена парамедична практика, неукомплектованість саніструкторами та фельдшерми, а також недостатня кількість фахівців з екстреної медичної допомоги та медицини катастроф – такі головні причини необхідності пошуку альтернативних варіантів підготовки медичного персоналу.

Події на сході України засвідчили: кількість тих, хто вміє надавати парамедичну допомогу на належному рівні, в країні знизилася до критичного рівня. За даними соціологічних опитувань, 82 відсотки громадян вважають, що не готові це робити через відсутність необхідних знань і навичок.

Жорсткі бойові умови диктують особливий алгоритм дій, спрямованих на порятунок життя. Будь-який військовий країни-члена НАТО досконало володіє прийомами надання медичної допомоги в бойових умовах. Більш того, він завжди впевнений: товариші також знають, що робити в разі його поранення. Це повинно бути нормою і в українській армії, причому питання має ставитися жорстко: боєць, який не володіє знаннями з тактичної медицини, є небезпечним сам для себе та оточуючих.

Основними причинами смертей, яких можна було б уникнути, є крововтрата –

шістдесят відсотків, пневмоторакс – тридцять, а також обструкція дихальних шляхів – п'ять відсотків. Головним для виживання тут є часовий фактор. Тому існує поняття «золотої години» – саме стільки часу (а не більше) має пройти до надання пораненому кваліфікованої лікарської допомоги. Тобто швидка евакуація з поля бою в госпіталь має вирішальне значення для порятунку.

Висока смертність з наведених вище причин обумовлена швидкоплинністю процесу втрати життєдіяльності через травму. Так, при розриві крупних артерій (наприклад, стегнової) людина може загинути протягом

двох-трьох хвилин, а від обструкції дихальних шляхів чи дихальної недостатності – за п'ять. У зв'язку з цим останнім часом все більшого значення надають так звані «платинові хвилини» після поранення. Це десять хвилин, які є найкритичнішими, і вжиті протягом цього часу заходи найбільше впливають на прогноз виживання та на перебіг подальшого відновлення. У ці хвилини кваліфікована медична допомога навряд чи буде доступна, тому все залежатиме від здатності та вміння пораненого надати самопомогу, а також від рівня підготовки його товаришів і медиків підрозділу.

■ навчання

Вісімдесят відсотків успіху – в порятунку

У Львівському клінічному госпіталі ДПСУ відбувся огляд-конкурс з тактичної медицини, у якому взяли участь медичні працівники середньої ланки.

Роман СТАХІВ

Під час заходу, який присвячувався війнам АТО, окрім демонстрації можливостей шпиталю гості змогли на власні очі побачити, наскільки професійно та злагоджено діють в екстремальних умовах львівські медсестри.

– Особливістю подібних конкурсів є те, що на них відпрацьовується допомога військовослужбовцю безпосередньо на полі бою, – розповів начальник Львівського клінічного госпіталю полковник медичної служби Андрій Іваненко, – до них на кількох етапах залучаються усі медичні сестри – а їх у нас більше ста. Це надзвичайно важливо, бо саме від них залежить вісімдесят відсотків успіху в роботі персоналу.

Метою навчань є вдосконалення фахового рівня бойового медика для надання якісної та своєчасної допомоги пораненому. У клінічному госпіталі подібні

заходи проводяться постійно. В основі – практичні вправи та симуляції у реальному часі. Зазначимо, що програми конкурсів базуються на досвіді, здобутому персоналом шпиталю у зоні проведення АТО, а також під час навчань, які проводилися представниками міжнародних і вітчизняних громадських організацій з урахуванням світових стандартів з тактичної медицини.

Під час нинішнього заходу відпрацьовувалося проведення первинного та вторинного огляду, алгоритми роботи з різними видами поранень, а також надання підвищеного рівня медичної допомоги, зокрема й із простими хірургічними втручаннями.

Організатори змагань переконані: подібні тренінги корисні не лише для медсестер, а й для санітарів, мобілізованих цивільних фельдшерів і лікарів. Це дозволить їм надавати правильну та кваліфіковану першу домедичну й медичну допомогу в зонах обстрілу та на етапах евакуації поранених.

■ на кордонах закордону

Іноді трапляється так, що всередині території країни розташовані шматок чужої землі. Це – анклав. Для «держави-матері» її частина, з якою немає сухопутного сполучення, називається ексклавом.

Валентина ЛАЗАРЧУК

ЯК ВИНИКАЮТЬ І ЗНИКАЮТЬ АНКЛАВИ

Під терміном «анклав» зазвичай мається на увазі частина держави, повністю оточена територією іншої.

Сам термін у своєму сучасному значенні почав використовуватися в дипломатичному обороті ще на початку XVI століття. На той час анклавів вже відбулися як явище в феодальній системі, що передбачала класовий принцип володіння територіями. У ході становлення національних держав майже всі феодальні анклавні зникли або стали внутрішньодержавними. Наприклад, до складу Німецької імперії увійшло понад 170 анклавів. Деякі ж, як от італійські Сан-Марино та Ватикан збереглися до наших днів як повноцінні анклавні держави.

Другий етап виникнення анклавів пов'язаний із формуванням колоніальних імперій. Захоплені в Африці та Азії форпости з часом перетворювалися на окремі адміністративні одиниці метрополій. При розпаді колоніальної системи переважна їх більшість поглиналася оточуючими державами. Так, зокрема, сталося з французькими та португальськими володіннями в Індії. Наприклад, популярний нині курорт Гоа до 1961 року був анклавом Португалії.

Остання хвиля появи і зникнення анклавів почалася після холодної війни. Її завершення ознаменувалося ліквідацією одного з головних символів того протистояння – Західного Берліну. Водночас розпад СРСР і Югославії призвів до виникнення безлічі нових формувань, які раніше були субнаціональними. При демаркації кордонів нових держав деякі з них ліквідовано. Така доля спіткала, зокрема, литовське місто Пагір'яй у Білорусі, що існувало з 1955 року. 1996 року сторони обмінялися територіями, і Пагір'яй став білоруським Погір'ям.

Обмін територіями – лише один із способів припинення існування анклавів. Також це може відбуватися шляхом анексії анклавів оточеною державою або навпаки – захопленням материнської державою простору, який відділяє його від ексклава. Останній варіант ілюструє приклад з «польським коридором», що відділяв Німеччину від Східної Пруссії та, власне, послужив одним із приводів до початку Другої світової війни. Крім того, для «розанклавуння» можна створити спеціальний транспортний коридор із особливим статусом. Врешті-решт, ексклав може втратити свій статус у разі отримання ним незалежності. Так, 1961 року Сирія виїшла зі складу Об'єднаної Арабської Республіки.

Вирішити проблему анклавів можна і силоміць, і шляхом дипломатії.

А в результаті громадянської війни 1971 року Східна Бенгалія відокремилася від Пакистану й стала незалежною державою Бангладеш.

ОСТРІВЕЦЬ РОСІЇ В ЄС

Низка анклавів виникла в результаті розпаду імперій (наприклад, пострадянські анклавні). Після відновлення незалежності Естонії, Латвії та Литви міжвоєнну проблему існування ізолюваного Кенігсберга успадкував Калінінград. Майже мільйонне населення російської Калінінградської області щодня відчуває на собі всі «привади» життя вдалині від «великої Росії». Проживаючи за російськими законами і отримуючи ту ж заробітну плату, що, наприклад, і в центральних областях, калінінградець зобов'язаний

викласти зі своєї кишені для поїздки до столиці вдвічі більше, ніж, скажімо, ростовчанин. Це пов'язано з особливостями транзиту через територію Литви та Білорусі.

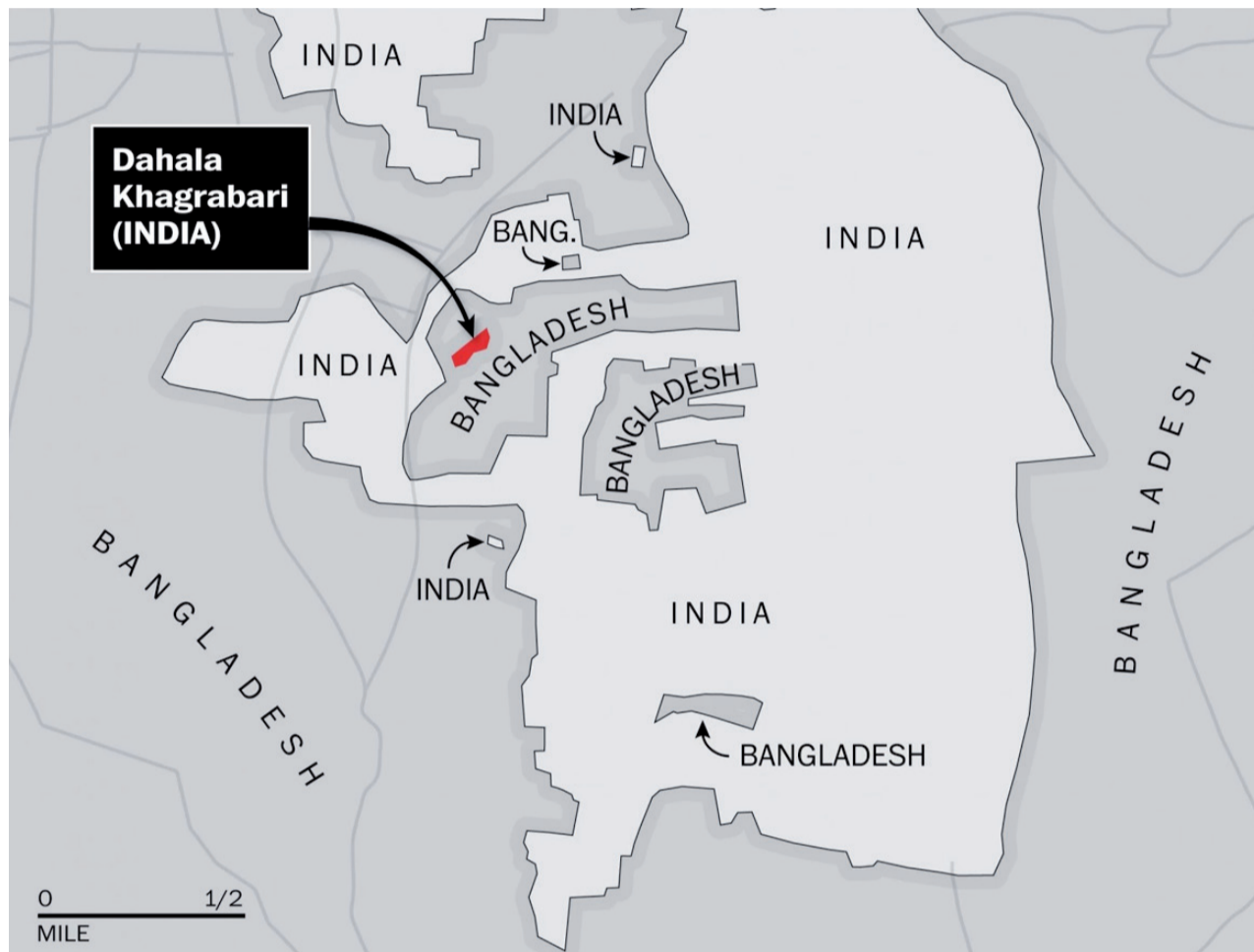
За всі вантажі, що йдуть з Росії в найзахіднішу її область, підприємствам анклавів теж доводиться переплачувати, тарифи на послуги залізничного й автомобільного транспорту набагато вищі середньоросійського. Не на руку калінінградцям і сусідство з країнами НАТО та ЄС, що вимагає від росіян відкриття візи для поїздки на батьківщину, оскільки доводилося перетинати кордони країн шенгенської зони.

Варто зазначити, що територія цих двох держав містить 160 анклавів, але настільки складний – в єдиному екземплярі. А сформувався він за підсумками підписання мирного договору в результаті багаторічної історії воєн.

Насправді це все виглядає дещо кумедно, але місцевим жителям зовсім не до веселощів. Людям вкрай проблематично вибратися із цієї «матрьошки», і почуваються вони так, ніби покарані за якусь провину.

Жителям індійського Дахау Каграбарі для того щоб відвідати своїх родичів з «великої» Індії, необхідний паспорт, без якого вони не зможуть перетнути кордон з Бангладеш.

Вартий нашої уваги ще один італійський анклав – Сан-Марино. Історія виникнення громади на горі Титано пов'язана з гоніннями на християн. Прихильник цієї релігії – каменярь Марин – ще наприкінці III століття, ховаючись від римської влади, переселився сюди, отримав дозвіл на роботу, став дияконом, а пізніше побудував там церкву. Господиня земель подарувала їх поселенцям у довічне користування. Марин став священиком громади, яка після його смерті не розпалася, а лише зміцніла. Збереглися в історичних літописах і документальні свідчення про визнання незалеж-

Свої серед чужих

З часом між Росією та Польщею було досягнуто домовленостей щодо запровадження малого прикордонного руху для жителів Калінінградської області й сусідніх польських повітів.

На відміну від Калінінграда, жителі найбільш густозаселеного анклавного формування Північна Ірландія користуються перевагами режиму спільної зони пересування, що не передбачає паспортного та митного оформлення. Як правило, це популярна світова практика на подібних територіях. Однак багато залежить від стосунків між материн-

При цьому документи видаються саме в Індії. Таким чином, для отримання паспорта їм у будь-якому випадку необхідно двічі перетнути кордон з Бангладеш. Замкнуте коло.

Самі ж мешканці мають дві версії виникнення таких дивних територіальних формувань. Згідно з першою – анклавні з'явилися в результаті шахматної гри за участі магараджі Куч-Бахіра. Інша ж пояснює появу анклавів у момент, коли п'ятий співробітник британської колоніальної адміністрації поставив кляксу на карту.

Як би там не було, а нещодавно багаторічним суперечкам між двома державами було покладено край. Так, згідно з підписаною минулого року угодою, Індія передасть Бангладеш 111 анклавів загальною площею близько 70 квадратних кілометрів. Бангладеш передає Індії 51 анклав загальною площею близько 28 квадратних кілометрів. Їх мешканці матимуть право вибору громадянства.

ДЕРЖАВИ В ДЕРЖАВАХ

Сьогодні у світі існує всього три абсолютних анклавів або анклавних держав: Ватикан, Сан-Марино, Лесото. Найвідоміший, звісно, Ватикан. Його ще називають католицьким анклавом. Першопричиною формування Ватикану як самостійної держави, багато дослідників вважають появу в християнстві поняття «божественної власності». Згідно з ним, усі пожертви і дари, призначені для церкви, ставали надбанням Бога. А претендувати на володіння і управління такою власністю за визначенням не може жодна держава, окрім папської.

ською та межуючою країною. І нерідко від політичних розбіжностей страждають звичайні громадяни.

ІНДО-БАНГЛАДЕШСЬКА ГОЛОВОЛІМКА

Нечасто, але буває й таке, що на території анклавів формується ще один анклав, який зветься анклавом другого порядку. Тож якщо ви хочете туди потрапити, вам буде необхідно перетнути два кордони.

Тепер спробуйте уявити, що ви проживаєте на території індійського округу під назвою Дахау Каграбарі, що знаходиться всередині Бангладешу, територія якого – в Індії. А вся ця цікава конструкція територіально належить Бангладеш.

ності території та про бажання її жителів вести відокремлений спосіб життя з правом на самовизначення.

Нині улюбленим жартом гідів у Сан-Марино залишається фраза: «Приготуйте паспорти, ми перетинаємо кордон Італії і Сан-Марино». На картах Італії територія цієї мікродержави завжди виділяється особливим кольором, але в дійсності ніяких ознак кордону не існує, лише на трасі, що з'єднує Ріміні й Сан-Марино, років п'ять тому звели декоративну металеву конструкцію, що символізує в'їзні брами країни.

Що таке анклав по-африканськи, може продемонструвати свободолубиве королівство Лесото на території нинішньої Південно-Африканської Республіки. Його виникнення нерозривно пов'язано з війнами корінних племен і їхніми завойовниками в 40-их роках XIX століття. Тоді вождь і правитель народу басуто Мошеш, розуміючи, що може програти війну, попросив захисту у Великобританії. За результатами переговорів підписали договір, згідно з яким вождя було визнано «одним із англійців» і їх військовим союзником. Протистояти великій імперії противники Мошеша не наважилися.

Над спірними територіями було встановлено протекторат. Здебільшого він діяв лише формально. Британська влада втручалася в справи Басутоленда лише для погашення кланових зіткнень. З 1966 року анклав отримав незалежність, став Лесото, вступив в ООН і став членом в Організації африканської єдності.

■ від щирого серця!

Дружина Наталія, доньки Оксана і Катерина щиро вітають з 35-річчям заступника начальника ОКПП «Київ» підполковника **ЄРОШИНА Олексія Борисовича** з 35-річчям і Днем прикордонника!

Від усього серця бажаємо міцного здоров'я та життєвої наснаги, професійних успіхів та особистих творчих досягнень! Нехай здійсняться усі заповітні мрії, а будь-які повороти долі завжди відкривають лише нові обрії майбутніх перспектив! Щастя, радості, добра й благополуччя!

*35 – це зовсім небагато,
Це чудове й радісне свято.
Тож бажаємо щастя і долі,
Неба мирного, квітів у полі,
Здоров'я, любові, краси,
Пісень солов'їних, живої роси.
Зустрічати за світанком світанок,
Бо 35 – це лиш життя твого ранок!*

Також вітаємо з Днем прикордонника дорогих рідних – полковника запасу **ЄРОШИНА Бориса Федоровича** та майора **КОВАЛЬСЬКУ Аліну Борисівну**, яка про-

ходить службу в НАДПСУ ім. Б. Хмельницького!

Бажаємо усім міцного здоров'я, щастя, життєвих гараздів, родинного миру і спокою. Нехай любов до України й людська шана надихають вас на нові звершення у благородній справі вірного служіння рідному народові!

Рада організації ветеранів-прикордонників Деснянського району м. Києва щиро і щиро вітає з 90-річним ювілеєм – полковника у відставці **САЛЯВУ Петра Павловича**, доля якого була пов'язана з участю в бойових діях у роки Другої світової війни та з охороною державного кордону протягом 34-ох років.

Бажаємо Вам, шановний Петре Павловичу, добробуту, миру і злагоди, щоб Ваше невтомне серце завжди повнилося радістю, зігрівало любов'ю й повагою рідних, а мудрість та оптимізм були постійними супутниками в житті. Щастя Вам, міцного здоров'я, родинного благополуччя та багатьох благословених літ життя!

■ подія

Сьогодні «Юний патріот», завтра – захисник Вітчизни

Прикордонники Львівського прикордонного заводу втруте взяли участь у одному з етапів районного відкритого національно-патріотичного, військово-спортивного зльоту «Юний патріот».

Ярослава МЕЛЬНИК

До охоронців кордону з відповідним проханням звернувся відділ освіти, молоді та спорту Володимир-Волинської районної державної адміністрації. Як зазначалося в листі,

робота, яка проводиться серед юнаків і дівчат, покликана сформувати у молодого покоління глибокі та тверді національно-патріотичні переконання, сформувати морально-бойові якості – мужність, сміливість, рішучість, відповідальність, дисциплінованість та ініціативність. Крім того, організатори прагнуть підготувати молодь до військової служби й захисту своєї Батьківщини шляхом залучення до військової, туристичної і спортивної роботи.

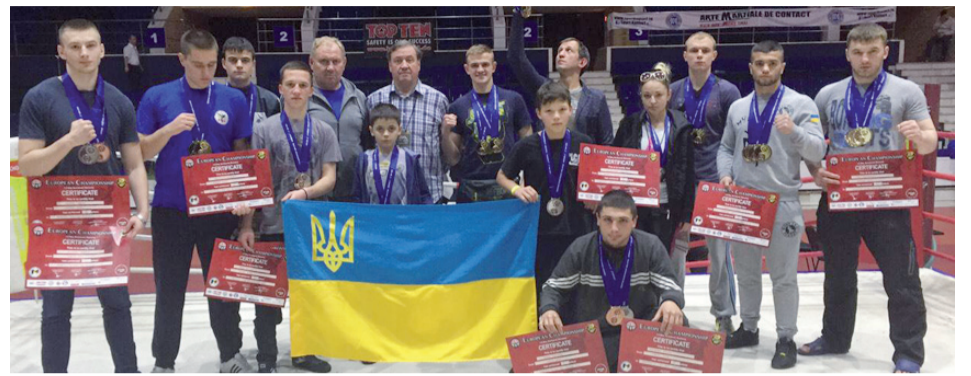
Звичайно, стражі кордону відгукнулися на запрошення і в заході взяли участь військовослужбовці відділу прикордонної служби «Пархоменкове». Подивитися на роботу охоронців кордону зібралося понад 150 учнів старших класів. У свою чергу прикордонні кінологи зі своїми чотириногими помічниками показали майстерність, продемонструвавши глядачам пошук порушників кордону, виявлення зброї, наркотичних речовин, вибухівки та боеприпасів. По закінченні виступів на адресу військовослужбовців лунали оплески та слова подяки. Зліт залишив у пам'яті юнаків і дівчат багато нових і присмислених вражень. Можливо, хтось із учасників зльоту у майбутньому обере професію захисника Вітчизни й стане прикордонником.

■ фотофакт

Бориспільські прикордонники першими зустріли і особисто привітали Джамалу, котра рейсом зі Стокгольма привезла до України триумфальну перемогу на пісенному конкурсі «Євробачення-2016».

■ знай наших!

Вітаємо з нагородами

Дмитро ВОСКОБОЙНИКОВ

У Бухаресті, Румунія, відбувся чемпіонат Європи з традиційного карате та кікбоксингу усіх стилів.

Майбутній вартовий кордону – курсант 1-го курсу Національної академії ДПСУ – молодший сержант Дмитро Мінеско виборов дві золоті нагороди з кікбоксингу за двома версіями у вагових категоріях 70 і 75 кілограмів.

Вітаємо спортсмена-прикордонника і бажаємо нових звершень!

■ традиції

Вишиванка – код української нації

У кожного народу є елементи одягу, які яскраво вирізняють його особливу національну традицію. Для українців – це, насамперед, вишивка. У третій четвер травня ми відзначаємо День вишиванки. Свято відносно молоде і вирросло воно з традиційної всеукраїнської акції, яка раніше щороку проводилася в День Незалежності в кожному з міст України.

Світлана ДЕЙЧУК

Такий Парад вишиванок особливо масовим був у столиці. Представники різних регіонів країни приїжджали до Києва, щоб пройти вулицями в своїх традиційних національних костюмах, прикрашених різнобарвними узорами, притаманними саме їхній місцевості. Його мету – зберегти споконвічні народні традиції створення та носіння національного одягу – було досягнуто, оскільки вишиванка вийшла за межі музейних експозицій і стала не лише святковою, але й

повсякденним одягом для багатьох українців. Цього дня в усіх містах країни відбувається власний святковий флешмоб.

Вишиванням на Україні споконвіку займалися жінки, які з покоління в покоління передавали найтипівіші, найяскравіші зразки орнаменту, кольору, а також вишивальну техніку. Ці вироби, передаючи характерні ознаки місцевості, різняться між собою орнаментом, технікою виконання та гамою барв.

Вишивкою оздоблювали рушники, фіранки, жіночий та чоловічий одяг. Особливої уваги надавали рушникам – старовинним оберегам дому й родини. У давнину рушник, вишитий відповідними візерунками-символами, був неодмінним атрибутом багатьох обрядів: з рушником приходили до породілля вшанувати появу нової людини, зустрічали, і проводжали дорогих гостей, справляли шлюбні обряди, проводжали в останню путь, прикрашали образи та накривали хліб на столі.

Українська вишивка, рушники віють на серце кожного з нас чарами родинної історії і є живущим бальзамом, який сповнює нас споконвічною могутньою силою українського народу.

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Видається
з липня 1943 року

Прикордонник
України

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:
61023

Головний редактор
Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ

Заступник
головного редактора
Андрій ГЕРАСИМКІВ

Чергова по номеру
Валентина ЛАЗАРЧУК

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15

Замовлення: 47509
Наклад: 5000 прим.

З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися у відділ реклами та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 566-43-30

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації – рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтінська, 11

Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77

E-mail: redactor@dpsu.gov.ua
kordo@ukr.net